

U S T A W A

z dnia

o wzmocnieniu niezależności i bezstronności sądów

Art. 1. 1. Uchwały w sprawach indywidualnych dotyczących powołania do pełnienia urzędu sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego, sędziego sądu administracyjnego albo asesora sądowego w sądzie administracyjnym podjęte przez Krajową Radę Sądownictwa w okresie od 7 marca 2018 r. do wejścia w życie niniejszej ustawy są nieważne z mocy prawa.

2. Stanowiska sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego, sędziego sądu administracyjnego albo asesora sądowego w sądzie administracyjnym, których dotyczyły uchwały, o których mowa w ust.1, uznaje się za wolne stanowiska sędziowskie. Stanowiska te obsadza się w drodze ponownych postępowań wszczętych na podstawie obwieszczeń o wolnych stanowiskach sędziowskich lub asesorskich.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku, gdy uchwała w sprawie indywidualnej obejmowała wniosek o powołanie asesora sądowego do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu rejonowego.

4. Sprawy indywidualne inne niż sprawy, o których mowa w ust. 1, rozstrzygnięte uchwałami Krajowej Rady Sądownictwa w okresie od 7 marca 2018 r. do wejścia w życie niniejszej ustawy, podlegają ponownemu rozpatrzeniu na wniosek uczestnika postępowania zgłoszony w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 2. 1. Stosunek służbowy na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego, sędziego sądu administracyjnego albo asesora sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym, uznaje się za nienawiązany, jeżeli powołanie do pełnienia urzędu na tym stanowisku nastąpiło na wniosek objęty uchwałą, o której mowa w art. 1 ust. 1.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do stosunku służbowego sędziego sądu rejonowego, o którym mowa w art. 1 ust. 3.

Art. 3. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 2 ust. 1, osoba, która objęła stanowisko sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego, sędziego sądu administracyjnego albo asesora sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym, powraca na zajmowane w dniu 6 marca 2018 r. stanowisko sędziowskie. Stosunek służbowy na poprzednio zajmowanym stanowisku uznaje się za nieprzerwany.

2. Sędzia powinien zgłosić się w celu podjęcia czynności służbowych na stanowisku, na które powraca, w ciągu czternastu dni od wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. W razie nieusprawiedliwionego niepodjęcia przez sędziego czynności służbowych na stanowisku, na które powraca, w terminie określonym w ust. 2, prezes właściwego sądu udziela sędziemu urlopu wypoczynkowego w rozmiarze dotychczas niewykorzystanym, o ile sędzia ma prawo do takiego urlopu. Sędzia, któremu udzielono urlopu, może w każdym momencie podjąć czynności służbowe na stanowisku, na które powraca. W takiej sytuacji urlop wypoczynkowy ulega przerwaniu.

4. W razie nieusprawiedliwionego niepodjęcia przez sędziego czynności służbowych na stanowisku, na które powraca, w terminie określonym w ust. 2 i bezpośrednio po urlopie wypoczynkowym, jeżeli z niego korzystał, Minister Sprawiedliwości, na wniosek prezesa właściwego sądu, stwierdza stan bezczynności sędziego, wzywając sędziego do podjęcia czynności służbowych. Stan bezczynności sędziego jest traktowany jak nieusprawiedliwiona nieobecność sędziego w pracy, za którą nie przysługuje wynagrodzenie.

5. W razie niepodjęcia czynności służbowych w terminie 7 dni od wezwania, o którym mowa w ust. 4, Minister Sprawiedliwości zwraca się do właściwego rzecznika dyscyplinarnego z żądaniem podjęcia czynności wyjaśniających.

6. Przepisy ust. 1 – 5 stosuje się odpowiednio wobec osoby zajmującej w dniu 6 marca 2018 r. stanowisko asesora w sądzie administracyjnym. Osoba taka może zajmować stanowisko asesora sądowego w sądzie administracyjnym jeszcze przez okres 3 lat.

7. Przepisy ust. 1 - 2 stosuje się odpowiednio wobec osoby zajmującej uprzednio stanowisko prokuratora z tym, że osoba ta powraca na ostatnio zajmowane stanowisko prokuratorskie.

Art. 4. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 2 ust. 1, osoba, która objęła stanowisko sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego, sędziego sądu administracyjnego albo asesora sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym może powrócić na poprzednio zajmowane stanowisko referendarza sądowego lub stanowisko asystenta sędziego. Oświadczenie w tej sprawie składa się prezesowi właściwego sądu w terminie 14 dni od wejścia w życie niniejszej ustawy. Z chwilą złożenia oświadczenia stosunek służbowy na poprzednio zajmowanym stanowisku uznaje się za nieprzerwany.

2. Osoba, która złożyła oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, może ubiegać się o stanowisko sędziowskie przez okres kolejne 3 lata.

Art. 5. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 2 ust. 1, osoba, która objęła stanowisko sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego, sędziego sądu administracyjnego albo asesora sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym, może, w terminie 14 dni od wejścia w życie niniejszej ustawy, złożyć oświadczenie o powrocie do zajmowanego przed powołaniem zawodu adwokata, radcy prawnego albo notariusza.

2. W przypadku osób wykonujących uprzednio zawód adwokata lub radcy prawnego oświadczenie o powrocie do zawodu składa się właściwym: okręgowej radzie adwokackiej albo radzie okręgowej izby radców prawnych. Złożenie oświadczenia powoduje obowiązek ponownego wpisu na listę adwokatów albo na listę radców prawnych w terminie 14 dni od dnia złożenia oświadczenia. W przypadkach tych nie stosuje się art. 69 i 69a ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz.U. z 2022 r. poz. 1184 i poz. 1268) oraz art. 31¹ i 31² ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1166).

3. W przypadku osób wykonujących uprzednio zawód notariusza oświadczenie o powrocie do zawodu składa się Ministrowi Sprawiedliwości. Z chwilą złożenia oświadczenia akt powołania na stanowisko notariusza danej osoby, o którym mowa w art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz.U. z 2022 r. poz. 1799 i z 2023 r. poz. 1615) uznaje się za obowiązujący.

4. Postępowanie w przedmiocie oświadczenia wolne jest od opłat.

Art. 6. Poza przypadkami określonymi w art. 3 ust. 1 i art. 4 ust. 1 uprawnienia pracownicze osoby, o której mowa w art. 2 ust.1, w stosunku do dotychczasowego

pracodawcy, wygasają w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy z zachowaniem prawa do ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

Art. 7. 1. Sędzia, który powrócił na poprzednio zajmowane stanowisko sędziowskie i podjął czynności służbowe w terminie, o którym mowa w art. 3 ust. 2, jest delegowany do pełnienia czynności sędziowskich w sądzie powszechnym, w którym zajmował stanowisko dotychczas, w zakresie wszystkich spraw przydzielonych mu do rozpoznania przed wejściem w życie ustawy aż do czasu ich zakończenia. Spraw tych nie wlicza się do ilości spraw, wskazanej w art. 77 § 9 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 217 oraz z 2022 r. poz. 2642 i z 2023 r. poz. 614).

2. Prezes sądu apelacyjnego w stosunku do sędziów orzekających w sądach z obszaru danej apelacji może podjąć decyzję o zwolnieniu sędziego z obowiązku rozpoznawania wszystkich lub niektórych spraw, o których mowa w ust. 1.

Art. 8. 1. Sędzia sądu rejonowego, który został powołany do pełnienia urzędu na tym stanowisku na wniosek objęty uchwałą, o której mowa w art. 1 ust. 3, podlega ponownej ocenie przez Krajową Radę Sądownictwa. Jeżeli Krajowa Rada Sądownictwa stwierdzi, że ocena kwalifikacji asesora sądowego lub opinia kolegium sądu okręgowego lub ocena dokonana przez zgromadzenie ogólne sędziów sądu okręgowego nie uzasadniały przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego, podejmuje uchwałę o skierowaniu do sądu dyscyplinarnego wniosku o złożenie sędziego z urzędu.

2. Sąd dyscyplinarny podejmuje uchwałę o złożeniu sędziego z urzędu, jeżeli w sprawie zachodziły podstawy do podjęcia uchwały, o której mowa w art. 37a ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. z 2021 r. poz. 269).

Art. 9. W stosunku do sędziego, który przeszedł lub został przeniesiony w stan spoczynku po podjęciu uchwały, o której mowa w art. 1 ust. 1:

- zajmującego w dniu 6 marca 2018 r. stanowisko sędziowskie, stosuje się przepisy dotyczące stanu spoczynku na tym stanowisku;
- zajmującego przed podjęciem uchwały stanowisko prokuratorskie, stosuje się przepisy dotyczące stanu spoczynku na ostatnim stanowisku zajmowanym przed uchwałą;
- zajmującego przed podjęciem uchwały inne stanowisko, uprawnienie do otrzymania uposażenia w stanie spoczynku wygasa.

Art. 10. 1. Orzeczenia wydane w Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, Izbie Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego oraz Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego są nieważne i pozbawione skutków prawnych.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do orzeczeń w przedmiocie rozpoznania protestów wyborczych oraz stwierdzenia ważności wyborów do Sejmu i Senatu, wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i wyborów do Parlamentu Europejskiego.

3. Postępowania zakończone orzeczeniami, o których mowa w ust. 1, podlegają powtórzeniu. Podlegają one umorzeniu, jeżeli wydanie orzeczenia stało się zbędne lub orzeczenie wywołało nieodwracalne skutki prawne.

4. Naprawienia szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia, o którym mowa w ust. 1, można żądać bez stwierdzenia jego niezgodności z prawem we właściwym postępowaniu.

Art. 11. 1. Orzeczenia wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, inne niż określone w art. 10 w sytuacji, gdy w składzie orzekającym uczestniczyła osoba, której dotyczyła uchwała wskazana w art. 1 ust. 1, są ważne.

2. Udział w składzie orzekającym osoby, o której mowa w ust. 1, nie powoduje uznania, iż sąd był nienależycie obsadzony na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2022 r., poz. 1375, 1855, 2582 i 2600, z 2023 r. poz. 289, 535 i 1860).

Art. 12. 1. Postępowanie sądowe lub sądownoadministracyjne, zakończone prawomocnym orzeczeniem z udziałem osoby, której dotyczy uchwała wskazana w art. 1 ust 1, wznawia się na wniosek albo w wyniku skargi, jeżeli okoliczności towarzyszące powołaniu tego sędziego lub jego postępowanie po powołaniu wskazują, iż w okolicznościach danej sprawy mogło dojść do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności albo też osoba ta nie dawała rękojmi należytego wykonywania zawodu sędziego.

2. Prawo do złożenia wniosku albo skargi o wznowienie postępowania przysługuje stronie w terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. W kwestii wznowienia postępowania na podstawie ust. 1 orzeka:

- w sprawach zakończonych orzeczeniem sądu rejonowego – sąd okręgowy;
- w sprawach zakończonych orzeczeniem sądu okręgowego – sąd apelacyjny;
- w sprawach zakończonych orzeczeniem sądu wojkowego, sądu apelacyjnego albo Sądu Najwyższego – Sąd Najwyższy;

- w postępowaniu sądownoadministracyjnym – Naczelny Sąd Administracyjny.

4. W kwestii wznowienia postępowania na podstawie ust. 1 sąd orzeka w składzie trzech sędziów, na posiedzeniu bez udziału stron, chyba że prezes sądu lub sąd postanowi inaczej.

5. Orzekając o wznowieniu postępowania, sąd uchyla zaskarżone orzeczenie i przekazuje sprawę właściwemu sądowi do ponownego rozpoznania. W pozostałych przypadkach sąd oddala wniosek albo skargę, pozostawia wniosek bez rozpoznania albo odrzuca skargę. Od orzeczeń w kwestii wznowienia postępowania środek odwoławczy nie przysługuje.

6. W przedmiocie wznowienia postępowania na podstawie ust. 1:

a) w zakresie postępowań prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 1550, z 2022 r. poz. 2600, z 2023 r. poz. 289, 614, 1615, 1667 i 1860):

- stosuje się odpowiednio przepisy art. 400, 406, 410¹, 413 i 414 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 1550, z 2022 r. poz. 2600, z 2023 r. poz. 289, 614, 1615, 1667 i 1860);

- obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych; przepisy art. 87¹ § 2 i 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 1550, z 2022 r. poz. 2600, z 2023 r. poz. 289, 614, 1615, 1667 i 1860) stosuje się odpowiednio;

- sąd odrzuca skargę, jeżeli wniesiona została po terminie, przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalna z mocy ustawy;

b) w zakresie postępowań prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2022 r., poz. 1375, 1855, 2582 i 2600, z 2023 r. poz. 289, 535 i 1860):

- stosuje się odpowiednio przepisy art. 545, 546 i 547 § 3-5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2022 r., poz. 1375, 1855, 2582 i 2600, z 2023 r. poz. 289, 535 i 1860);

- uchylając zaskarżone orzeczenie i przekazując sprawę sądowi właściwemu do ponownego rozpoznania sąd może postanowić o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, jeżeli przemawiają za tym okoliczności sprawy, a zwłaszcza okres odbytej dotychczas kary pozbawienia wolności;

c) w zakresie postępowań sądowoadministracyjnych:

- stosuje się odpowiednio przepisy art. 175, 276, 283, 284 i 285 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2023 r. poz. 1634 i 1705);

- sąd odrzuca skargę, jeżeli wniesiona została po terminie, przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalna z mocy ustawy.

Art. 13. 1. Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy kadencje prezesów i wiceprezesów sądów powszechnych oraz prezesów i zastępców prezesów w sądach wojskowych powołanych przed dniem 13 grudnia 2023 r. ulegają zakończeniu.

2. Do czasu powołania prezesa lub wiceprezesa (zastępcy prezesa w sądzie wojskowym) Minister Sprawiedliwości powierza pełnienie obowiązków prezesa sądu sędziemu tego sądu, wyznaczonemu spośród sędziów orzekających w danym sądzie nieprzerwanie od co najmniej siedmiu lat.¹

Art. 14. Do pełnienia funkcji prezesa lub wiceprezesa sądu (zastępcy prezesa w sądzie wojskowym) może być powołany dotychczasowy prezes lub wiceprezes (zastępca prezesa) z tym jednak, że do czasu trwania kadencji wlicza się dotychczasowy okres sprawowania funkcji. W takich sytuacjach ponowne powołanie traktuje się jako kontynuację dotychczasowej kadencji.

Art. 15. Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy kadencje Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, Zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, zastępców rzeczników dyscyplinarnych przy sądach apelacyjnych i okręgowych oraz Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych i Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych ulegają zakończeniu. Sprawy będące w toku z udziałem tych rzeczników ulegają odroczeniu do czasu powołania nowych rzeczników. Przepis art. 14 stosuje się odpowiednio.

Art. 16. 1. Sędzia odpowiada dyscyplinarnie za przewinienie służbowe polegające na sprzeniewierzeniu się zasadom niezależności sądów i niezawisłości sędziowskiej.

2. Krajowa Rada Sądownictwa powołuje Rzecznika Dyscyplinarnego Sądownictwa do prowadzenia spraw, określonych w ust. 1, dotyczących sędziów sądów powszechnych lub

¹ przepis konieczny tylko w razie jednoczesnego uchwalania nowej u.s.p., zmieniającej zasady powoływania prezesów. W przypadku obowiązywania dotychczasowej u.s.p. przepis jest zbędny w sytuacji, gdy Minister Sprawiedliwości może powołać nowego prezesa lub wiceprezesa.

Sądu Najwyższego. W przypadku powołania większej liczby takich rzeczników Krajowa Rada Sądownictwa ustala zakres działania każdego z nich. ²

3. Rzecznik Dyscyplinarny Sądownictwa jest powoływany spośród sędziów sądów powszechnych lub Sądu Najwyższego. Może on wszcząć postępowanie lub wstąpić do toczącego się postępowania. W takim przypadku inni rzecznicy są wyłączeni od podejmowania czynności w danej sprawie.

4. Funkcja Rzecznika Dyscyplinarnego Sądownictwa wygasa najpóźniej z upływem 3 lat od wejścia w życie niniejszej ustawy. Jego obowiązki w stosunku do spraw niezakończonych przejmuje właściwy rzecznik dyscyplinarny.

5. Krajowa Rada Sądownictwa powołuje Rzecznika Dyscyplinarnego Sądów Administracyjnych do prowadzenia spraw, określonych w ust. 1, dotyczących sędziów sądów administracyjnych i asesorów wojewódzkich sądów administracyjnych.

6. Rzecznik Dyscyplinarny Sądów Administracyjnych jest powoływany spośród sędziów sądów administracyjnych. Przepisy ust. 3 zdanie drugie i trzecie oraz ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 17. 1. Sędzia w stanie spoczynku, pełniący uprzednio służbę w Sądzie Najwyższym, sądzie powszechnym, sądzie wojskowym albo sądzie administracyjnym, który nie przekroczył 74 lat w chwili wejścia w życie ustawy, może w terminie 6 miesięcy od wejścia w życie niniejszej ustawy złożyć Krajowej Radzie Sądownictwa oświadczenie o woli powrotu na stanowisko zajmowane poprzednio albo określone stanowisko równorzędne poprzednio zajmowanemu w zakresie połowy wymiaru czasu pracy, przedstawiając zaświadczenie stwierdzające, że jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego, wydane na zasadach określonych dla kandydata na stanowisko sędziowskie.

2. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1 nie przysługuje sędziemu, który został powołany na jakiegokolwiek stanowisko sędziowskie w okresie od 7 marca 2018 r. do wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Krajowa Rada Sądownictwa wyraża zgodę na powrót sędziego na stanowisko zajmowane poprzednio albo stanowisko równorzędne poprzednio zajmowanemu w zakresie

² przepisy ust. 2-6 konieczne tylko w razie jednoczesnego uchylecia odpowiednich przepisów w u.s.p., u.s.n. i p.p.s.a.

połowy wymiaru czasu pracy, jeżeli jest to uzasadnione interesem wymiaru sprawiedliwości lub ważnym interesem społecznym, a w szczególności jeśli przemawiają za tym potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych sądów. Uchwała Krajowej Rady Sądownictwa jest ostateczna.

4. Dostrzegając możliwość wyrażenia zgody na powrót sędziego na inne stanowisko, niż wskazane w oświadczeniu, Krajowa Rada Sądownictwa informuje o tym niezwłocznie sędziego, który złożył oświadczenie, wskazując to stanowisko. Sędzia ten może złożyć w terminie siedmiu dni od otrzymania informacji nowe oświadczenie o woli powrotu, wskazujące stanowisko, o którym mowa w informacji.

5. Wyrażając zgodę, o której mowa w ust. 3, Krajowa Rada Sądownictwa wyznacza sędziemu miejsce służbowe, wskazuje dzień rozpoczęcia służby i określa czas pełnienia obowiązków służbowych, nie dłuższy niż 3 lata i nie później niż do ukończenia przez sędziego 75 roku życia.

6. Uchwały w sprawach, o których mowa w ust. 3 i 5, Krajowa Rada Sądownictwa podejmuje bez zbędnej zwłoki.

Art. 18. 1. Sędziemu, zatrudnionemu na warunkach określonych w art. 17, przysługuje połowa wynagrodzenia zasadniczego, przysługującego sędziemu na określonym stanowisku sędziowskim wraz z proporcjonalnie obliczonym dodatkiem za długoletnią pracę z jednoczesnym zachowaniem prawa do połowy uposażenia wynikającego ze stanu spoczynku.

2. Zatrudnienie na warunkach określonych w art. 17 zalicza się do okresu pracy, mającego wpływ na stawkę wynagrodzenia zasadniczego, jak i gratyfikacji jubileuszowej. W razie uzyskania prawa do wyższej stawki dokonuje się przeliczenia wynagrodzenia zasadniczego wraz z dodatkiem za długoletnią pracę oraz uposażenia wynikającego ze stanu spoczynku. Sędzia taki zachowuje również prawo do urlopu wypoczynkowego na zasadach ogólnych.

3. W podziale czynności dla sędziego zatrudnionego w połowie wymiaru czasu pracy uwzględnia się wskaźnik procentowy udziału w przydziale wpływających do wydziału spraw na poziomie 50 %.

4. Po zakończeniu zatrudnienia na warunkach określonych w art. 17 sędziemu nie przysługuje jednorazowa odprawa.

5. Sędzia zatrudniony w połowie wymiaru czasu pracy nie może pełnić funkcji, z wyjątkiem funkcji wizytatora. Wówczas wskaźnik procentowy udziału w przydziale wpływających do wydziału spraw ustala się na poziomie 25 %.

Art. 19. 1. W okresie nieobecności w pracy z powodu choroby sędzia otrzymuje 80 % wynagrodzenia, o którym mowa w art. 18 ust. 1, z zachowaniem prawa do uposażenia, o którym mowa w art. 18 ust. 1.

2. Jeżeli okres usprawiedliwionej nieobecności sędziego zatrudnionego w połowie wymiaru czasu pracy przekracza 30 dni, Krajowa Rada Sądownictwa, na wniosek prezesa właściwego sądu, kolegium właściwego sądu lub sędziego, może podjąć uchwałę o powtórny przeniesieniu sędziego w stan spoczynku. Od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa przysługuje odwołanie na zasadach określonych w art. 73 § 2 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 217 oraz z 2022 r. poz. 2642 i z 2023 r. poz. 614).

3. Sędziemu, zatrudnionemu na warunkach określonych w art. 17, nie przysługuje prawo do urlopu dla poratowania zdrowia.

4. Sędzia, zatrudniony na warunkach określonych w art. 17, może w każdej chwili złożyć oświadczenie o rezygnacji z powrotu na stanowisko sędziowskie. W takiej sytuacji Krajowa Rada Sądownictwa podejmuje uchwałę o powtórny przeniesieniu sędziego w stan spoczynku, wskazując datę zakończenia zatrudnienia w połowie wymiaru czasu pracy. Zdanie drugie ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 20. 1. Na potrzeby zatrudnienia sędziów na warunkach określonych w art. 17 tworzy się nowe stanowiska sędziowskie obejmujące połowę wymiaru czasu pracy.

2. O przydzieleniu nowego stanowiska służbowego obejmującego połowę wymiaru czasu pracy decyduje Krajowa Rada Sądownictwa poprzez wyrażenie zgody, o której mowa w art. 17 ust. 3. Ilość nowych stanowisk sędziowskich obejmujących połowę wymiaru czasu pracy w poszczególnych sądach nie powinna przekraczać 40 % etatów, przydzielonych określonemu sądowi w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 21. Przepisy art. 17 – 20 stosuje się odpowiednio do sędziów orzekających w Sądzie Najwyższym, sądzie powszechnym, sądzie wojskowym albo sądzie administracyjnym, którzy nabyli lub nabędą w ciągu 6 miesięcy od wejścia w życie niniejszej ustawy uprawnienie do przejścia w stan spoczynku.

Art. 22. 1. Sędzia w stanie spoczynku, pełniący uprzednio służbę w Sądzie Najwyższym, sądzie powszechnym, sądzie wojskowym albo sądzie administracyjnym, który nie przekroczył 69 lat w chwili wejścia w życie ustawy, może w terminie miesiąca od wejścia w życie niniejszej ustawy złożyć Krajowej Radzie Sądownictwa oświadczenie o zamiarze powrotu na stanowisko zajmowane poprzednio, przedstawiając zaświadczenie stwierdzające, że jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego, wydane na zasadach określonych dla kandydata na stanowisko sędziowskie.

2. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1 nie przysługuje osobie, która została powołana na jakiegokolwiek stanowisko sędziowskie w okresie od 7 marca 2018 r. do wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Krajowa Rada Sądownictwa wydaje w tej sprawie decyzję w terminie miesiąca. W razie decyzji negatywnej osobie, która złożyła oświadczenie o zamiarze powrotu, o którym mowa w ust. 1, przysługuje odwołanie do Sądu Najwyższego.

4. Stanowisko na zasadach określonych w ust. 1 sędzia może zajmować do ukończenia 70 lat.

Art. 23. 1. Osoba, która w okresie od 7 marca 2018 r. do 13 grudnia 2023 r. zrzekła się stanowiska sędziego Sądu Najwyższego, sędziego sądu powszechnego, sędziego sądu wojskowego albo sędziego sądu administracyjnego może w terminie miesiąca od wejścia w życie niniejszej ustawy złożyć Krajowej Radzie Sądownictwa oświadczenie o zamiarze powrotu na stanowisko zajmowane poprzednio, przedstawiając zaświadczenie stwierdzające, że jest zdolna, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków sędziego, wydane na zasadach określonych dla kandydata na stanowisko sędziowskie.

2. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1 nie przysługuje osobie, która została powołana na jakiegokolwiek stanowisko sędziowskie w okresie od 7 marca 2018 r. do wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Krajowa Rada Sądownictwa wydaje w tej sprawie decyzję w terminie miesiąca. W razie decyzji negatywnej osobie, która złożyła oświadczenie o zamiarze powrotu, o którym mowa w ust. 1, przysługuje odwołanie do Sądu Najwyższego.

Art. 24. 1. Wszystkie wolne stanowiska sędziowskie albo asesorskie w określonym sądzie, zwolnione na podstawie art. 1 ust. 2, powinny być, w miarę możliwości, objęte jednym obwieszczeniem o wolnych stanowiskach. Obwieszczenie to nie może obejmować innych wolnych stanowisk sędziowskich albo asesorskich w określonym sądzie.

2. Dopuszczalne jest zgłoszenie kandydatury na wolne stanowisko sędziowskie albo asesorskie, ogłoszone obwieszczeniem, o którym mowa w art. 1 ust. 2 zdanie drugie, niezależnie od uprawnień co do zgłoszenia kandydatury na inne wolne stanowiska sędziowskie albo asesorskie na podstawie innych ustaw.

Art. 25. W ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r., poz. 1139 i z 2018 r., poz. 1443) w art. 18 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

1. Osoba, która na podstawie art. 15 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 9 oraz art. 65 ustawy zmienianej w art. 1 w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy spełnia wymagania do powołania na stanowisko sędziego sądu rejonowego, zachowuje to prawo przez 10 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 26. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.